

**L' EDUCACIÓ EMOCIONAL UNA EINA EDUCATIVA DE MILLORA DEL
CLIMA DE CENTRE I DEL RENDIMENT ESCOLAR.**

*Pla Estratègic de Centre i Pla d'Innovació Educativa en un centre de secundària
sobre millora de la convivència (Educació Emocional), 2007.*

ABSTRACT.

Experiència d'Innovació Educativa en Educació Emocional a l'IES Lluís Companys de Tordera, 2007; que des de fa una dècada implementa una línia d'Intervenció Educativa en Educació Emocional, dinamitzada pel Departament d'Orientació Psicopedagògica, per promoure una resposta educativa de qualitat que consideri la doble finalitat de l'Educació: *el desenvolupament personal i la socialització positiva de l'individu*. Sorgida de la reflexió dels docents dins del Paradigma de la Investigació Acció Crítica.

Per oferir oportunitats educatives de qualitat a tot l'alumnat, cal considerar la dimensió emocional de la persona com un aspecte essencial en la intencionalitat de l'acte educatiu. Treballar de forma sistemàtica i intencional aquest àmbit, repercuteix en el clima de convivència del centre, en el clima relacional i de socialització positiva de l'alumnat i incideix directament en la millora dels aprenentatges i en el grau de satisfacció de la comunitat educativa; canvia el tarannà de centre:

“Si es millora el clima de convivència i de control emocional en el centre es repercuteix en la millora del rendiment, i el que és més rellevant en l'educació de l'alumne com a persona”.

L'IES dissenya un Pla Estratègic de Centre basat en la millora de la convivència al centre per la millora de la competència de l'alumnat. **I un Pla d'Innovació Educativa**, en la mateixa línia, la regulació emocional com element clau per incidir en la millora de la qualitat educativa, observada amb indicadors de: minimització de conductes d'inadaptació i augment de rendiment acadèmic. S'implementa l'Educació Emocional com un Eix Transversal de formació en l'alumnat, amb les estratègies: L'atenció personalitzada a l'alumnat i un treball sistemàtic en *Competències bàsiques en comunicació i en habilitats socials. Educació Emocional*.

Pilar Balagué i Bertran
Professora Especialista de Psicologia i Pedagogia.
IES Lluís Companys, Tordera.
pbalague@xtec.cat

L' EDUCACIÓ EMOCIONAL UNA EINA EDUCATIVA DE MILLORA DEL CLIMA DE CENTRE I DEL RENDIMENT ESCOLAR.

Pla Estratègic i Pla d'Innovació Educativa en un Centre de Secundària basat en la millora de la convivència (Educació Emocional), 2007.

Introducció.

La millora que s'ha observat en el centre respecte a la prevenció i minimització de conflictes, de conductes d'inadaptació, i l'increment positiu de resultats acadèmics des que s'està treballant de forma intencional i sistemàtica en l'acció educativa, - l'Educació emocional (el desenvolupament de les intel·ligències interpersonals i intrapersonals)- ha impulsat que el Claustre i el Consell Escolar donessin suport a una línia de treball sistemàtic en Educació Emocional com a estratègia per a la millora de la convivència i dels rendiments acadèmics, desenvolupant un Pla d'Innovació educativa i un Pla Estratègic centrats en aquest treball.

“Si l'alumne es capaç de regular-se emocionalment, serà més autònom i competent, augmentarà el seu grau de satisfacció i d'integració en el centre”.

La proposta pedagògica tracta de capacitar als alumnes per tal de què siguin més eficients en el control de les pròpies emocions i siguin més hàbils en la interpretació de les relacions, millorin en comunicació i habilitats socials, i així adquireixin maduresa personal i social (regulació emocional) , que alhora possibiliti que siguin millors alumnes.

La comunicació pretén mostrar els trets defintoris dels Plans dissenyats en el Centre educatiu de secundària basats en educació Emocional (la regulació emocional i la convivència) . En les II Jornades d'Educació Emocional, des del centre es va presentar la proposta d'ampliació des del segon cicle d'ESO a primer cicle del treball sistemàtic en un crèdit per tot l'alumnat , sobre Educació Emocional, en el present curs escolar (2006-07), és una realitat .

Des de fa deu cursos, s'implementa al Centre una línia d'Intervenció Educativa en Educació Emocional i Competència social i de comunicació, amb diferents experiències d'Innovació Educativa, promoguda per l'Equip Directiu amb l'assessorament i la dinamització el Departament d'Orientació Psicopedagògica del Centre (Professores Especialistes en Psicologia i Pedagogia) .

INTERVENCIÓ EDUCATIVA EN *EDUCACIÓ EMOCIONAL*:

EL PLA D'INNOVACIÓ EDUCATIVA. EN EDUCACIÓ EMOCIONAL.

“Projecte de Convivència i Millora de l'èxit dels alumnes del Centre”.

Experiència d'Innovació Educativa sobre Convivència Escolar basada en l'Educació Emocional, per l'increment de la Competència en Comunicació i la Competència Social dels alumnes.

Promou la MILLORA DE L'ÈXIT, dins del marc D'ATENCIÓ INTEGRAL A LA DIVERSITAT DE L'ALUMNAT, basat en la regulació emocional com element clau per incidir en la millora de la qualitat educativa, observada amb indicadors de: minimització de conductes disruptives (conflictes) i augment de rendiment acadèmic (increment de resultats d'acreditacions d'ESO).

En molts moments educatius es pot treballar de forma transversal l'Educació Emocional i és la base per afavorir el desenvolupament de persones responsables i compromeses amb la tasca d'aprendre (un alumne aprèn quan ell vol aprendre i en aquest acte volitiu de presa de decisions la gestió i control de les emocions és essencial). Pretén formar estratègics per gestionar el conflicte, incentivar el canvi actitudinal si hi ha risc de fracàs escolar, potenciar el talent i la millora de l'èxit en tot l'alumnat, i del grau de satisfacció dels docents i la resta de la comunitat educativa.

Els eixos del Disseny es centren en desenvolupar :

- Les Competències Bàsiques en comunicació (La llengua coma eina de comunicació i els altres llenguatges).
- Competències (bàsiques) d'aprendre a aprendre (estratègies per a ser eficients en l'aprenentatge).
- La Competència Social: habilitats cognitives, creixement moral i les habilitats socials. Educació Emocional. Maneres de pensar eficients (sentit comú), el centrament; la presa de decisions conscient (actitud), la motivació, el respecte (prop i als altres), el bon tracte, la gestió del conflicte i de l'agressivitat, i de les situacions d'hàbits de salut nocius (ingesta de substàncies tòxiques, deficient alimentació, manca d'horaris de son...). Les relacions intrapersonals i interpersonal. El compromís amb la tasca (cultura de l'esforç)
- La Convivència al centre, els valors. El respecte entre els membres, el bon tracte i la cohesió social.

La Integració en el Currículum dins de les Competències bàsiques a nivell de l'àrea de llenguatge i comunicació i de les Competències bàsiques de desenvolupament personal i de socialització.

Abarca a tot el col·lectiu d'alumnes d'ESO, essencialment als alumnes amb necessitats educatives especials i/o específiques. També incideix plenament amb l'Equip Docent.

Presentació d'Intervencions Educatives:

EL PLA ESTRATÈGIC DE CENTRE “*Millora de l’èxit dels alumnes del centre: millora de les habilitats i competències bàsiques i socials*”.

Al centre els preocupa la qualitat de l’educació i com donar resposta A TOT L’ALUMNAT. Ser un centre d’EDUCACIÓ que donin respostes a les necessitats del seu entorn. Incrementar les expectatives de formació i cultura dels alumnes

L’IES Lluís Companys té un Pla Estratègic basat en la Millora de la Convivència al centre per la millora de la Competència de l’alumnat. (Disseny que està en fase d’elaboració a partir d’un avantprojecte que pretén consolidar una intervenció que ja s’està implementant, dins el marc d’autonomia de Centre, PAC).

Finalitat:

Que es treballi millor i amb un alt grau de satisfacció de tots els agents de la comunitat educativa.

Hi ha alumnes amb conductes disruptives que impedeixen el normal desenvolupament de les classes i volen minimitzar aquestes conductes i trobar les atencions adients per aquests alumnes (els preocupa la bona educació i el bon tracte d’aquest alumnat que considerem recuperable i per tant volen incidir en la seva socialització positiva) i per altra banda els preocupa la millora del rendiment acadèmic, el bon aprenentatge dels alumnes que mostren interès per les classes i que desitgen aprendre, així com motivar i incentivar per l’esforç a aquells alumnes indecisos que encara no han assolit uns bons hàbits de treball

Es basa en tres estratègies clau:

- 1.- La reducció de ràtios d’atenció a l’alumnat optimitzant els recursos organitzatius del centre i de l’entorn educatiu. I l’atenció personalitzada amb les tasques del Departament d’Orientació Psicopedagògica i el treball multiprofessional i del PAT i del PEE.
- 2.- El treball sistemàtic en Educació Emocional: Amb les estratègies del crèdit de Específic sobre Competències Bàsiques en Comunicació i habilitats socials. El Taller de mediació (Educació Social) per millorar aspectes de disciplina i d’ actitud a nivell de compromís amb la tasca i comportament.
- 3.- I el desenvolupament de metodologies més personalitzades, essencialment amb la utilització de les TIC.

Objectius:

- 1.- Donar una millor resposta a tot l’alumnat:
- 2.- Increment el rendiment acadèmic. (Que es puguin impartir les matèries de forma qualitativa)
- 3.- Millora el clima de treball en el centre.
- 4.- Augment de l’autonomia dels alumnes respecte a les seves responsabilitats.
- 5.- Crear un clima de convivència en el Centre
- 6.- La prevenció i minimització de situacions de risc de l’alumnat, increment de les expectatives i del nivell cultural
- 6.- El centre obert a l’ entorn
- 7.- Alfabetització i formació com a usuaris en les noves tecnologies (TIC)
- 6.- Fomentar la innovació educativa des de la pràctica docent
- 7.- Consolidar el treball en equip de forma cooperativa entre els professionals
- 8.- Incrementar l’Autonomia de Centre i l’optimització dels recursos

Molt relacionats amb el Pla d'Entorn Educatiu (Treball del Departament d'Orientació Psicopedagògica amb el Treball Multiprofessional i en Xarxa d'Agents i Serveis Educatius). En la Proposta d'Innovació es dona continuïtat en els propers cursos, als Projectes iniciats en el Treball d'Entorn Educatiu (Treball en Xarxa de Centre, Servis i Agents Educatius) I també s'implementa el “ *Crèdit de Competències bàsiques i Competència Social. Eduquem persones*” a tot el primer cicle d'ESO, mantenint-lo a segon cicle.

Estratègies a remarcar Dins de les intervencions (Prevenció i intervenció):	<ul style="list-style-type: none"> • Tracte d'Atenció personalitzada, que considera a cada un dels alumnes des de la seva singularitat. Suport al PAT (Pla d'Acció Tutorial - Educació Emocional) L'Educació de la Dimensió Emocional (saber gestionar les emocions i els sentiments ajuda afrontar les vivències, fer pensar als alumnes per la presa de decisions) es duu a terme com eix transversal, s'ha inclòs en el Currículum en crèdits i en les sessions de tutoria, i en el Reglament de Règim Intern (com estratègia per a la Disciplina). <ul style="list-style-type: none"> ▪ Dins del Pla d'Acció Tutorial: En les sessions de Tutoria, coordinat pel Coordinador Pedagògic i amb el suport del Departament d'Orientació Psicopedagògica (amb la col·laboració de l'EAP en el casos de n.e.e.); s'ha iniciat un treball sintetitzat sobre Competència Social. En el Departament duen a terme una tasca de recollida i gestió d'informació, de mediació en la resolució de conflictes i de seguiment de l'alumnat i famílies (especialment amb situació complexa) i de recolzament a alumnes, famílies, docents, i de col·laboració amb altres professionals. .
	<ul style="list-style-type: none"> • Treball sistemàtic en <i>Competències bàsiques en comunicació i en habilitats socials (educació emocional). Eduquem persones.</i> Crèdit de Comunicació i socialització positiva. A tots els nivells de l'ESO per desenvolupar la competència en comunicació, l'autonomia personal i la convivència de l'alumnat. Situat en el marc d'Atenció a la diversitat de tot l'alumnat i en una línia d' integració d'alumnes amb n. e. e i també de n. e., per afavorir el dret de la Igualtat d'oportunitats educatives dels joves. A cursos de primer i segon cicle d'ESO, impartit des del Departament d'Orientació Psicopedagògica del Centre.
	<ul style="list-style-type: none"> • Intervenció en el conflicte: El Taller d'Educació Emocional per alumnes en situació de risc d'actituds dinadaptació o incorrectes. Una Alternativa (al model sancionador) pel Tractament de la Disciplina al Centre Educatiu (a nivell de prevenció i d'actuació). Es treballa la transferència amb els alumnes que mostren problemes de conducta, dins de les actuacions de Disciplina i del Pla de Prevenció d'Absentisme escolar. Treball personalitzat i amb Seminari.

A nivell de centre s'ha acordat pel Claustre i el Consell Escolar implementar l'Educació Emocional com Eix Transversal. Aquesta proposta d'Innovació educativa s'ha implementat progressivament, fruit de la reflexió dels docents dins del Paradigma de la Investiació Acció Crítica.

Experiència prèvia :
 -S'inicia amb el **Departament d'Orientació Psicopedagògica** (1997-2007) amb Coordinació amb Equip Directiu, EAP i LIC: Pla d'Orientació (personal, acadèmica i per a la carrera); Pla de Transició de primària secundària i Pla de Traspàs d'informació tutors i equip docent. Seguiment i implicació d'alumnes i famílies. Pla d'Acció Tutorial. Pla de Benvinguda al centre. Pla d'Acollida a l'alumnat nouvingut.

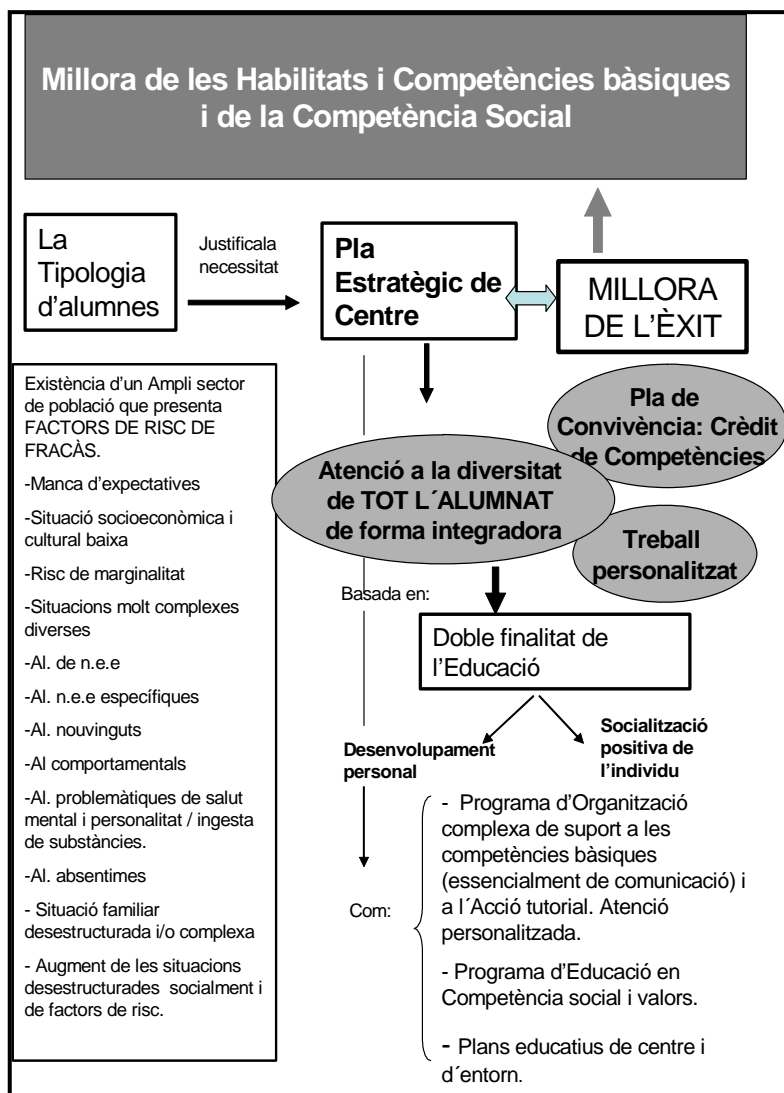
Pla de cohesió social – Entitats locals. Treball amb altres serveis Externs: Programa Salut i Escola. La Tarda Jove (PAT) Hospital de dia, USEE, UEC. ONCE (Integració d' una alumna sord-cega, ESO i Batxillerat) Treball personalitzat de Competències bàsiques – comunicació- i Competència Social) (1999-2004). Integració d'un alumne de baixa visió (2004- 2007).

- Els professionals organitzen un **Equip de Treball Multiprofessional** (1997-2007), integrat pel Departament d'Orientació Psicopedagògica, EAP, Psicòloga Municipal, Benestar Social i Coordinador Pedagògic , si s'escau.

- Posteriorment, inicien el **Treball en Xarxa de Servies I Agents Educatius (Treball de Pla d'Entorn Educatiu** (1998-2007): Equip Multidisciplinar i Equip Directiu, més els Serveis i Agents Educatius de cada Xarxa i els Centres escolars de la vila) elaborant els Projectes: **Pla de prevenció dels Maltractaments (Xarxa Teranyina); Pla de Prevenció de l'Absentisme escolar a Tordera; Millora de l'èxit: Projecte RIU (Atenció a la diversitat): Pla de Prevenció de les Drogodependències; Pla de prevenció de Salut de zona.** Es realitza Formació Permanent Conjunta dels professionals:

Un alumne per assolir l'èxit al centre educatiu, ha de sentir-se capaç d'aconseguir-lo, ha

d'estar interessat (motivat) per arribar-hi i ha de fer l'esforç necessari, el compromís amb la tasca, el treball per arribar-hi. La feina de l'educar és acompanyar-lo en el trajecte, facilitant-li el procés, entre altres aspectes afavorint que es capacitat per a fer-lo i actui en conseqüència. Les emocions són el motor de l'activitat , cal doncs adreçar aquesta energia de forma coherent i eficient per a cada subjecte.

En conclusió:

Dur a terme una activitat educativa fonamentada en l'Educació Emocional, no tan sols és possible i factible, sinó que és altament vàlida per a assolir els aprenentatges. És tracta d'una eina educativa molt potent, que malauradament encara no està prou present en la tasca docent de la majoria de centres.

La proposta doncs es concreta en:

L' Educació Emocional, s'ha d'incloure en el currículum de l' Ensenyament Secundari, tant en la docència de crèdits, com en l'àmbit de la resolució de conflictes, la disciplina i la cohesió social, com per l'atenció a la diversitat de tot l'alumnat, de forma integradora.

Els recursos de l'entorn poden afavorir la millora de la cohesió social i de la tolerància, de l'autocontrol i la regulació de les persones, l'Educació Emocional possibilita el fet de compartir i de cercar els mateixos objectius, el bé comú i del saber fer i estar.

L'experiència de l'IES ha comportat un canvi d'enfoc educatiu per a millor, tant de rendiment com de grau de satisfacció de la comunitat. Ha facilitat l'entesa i el procés d'aprenentatge. Des de l'IES Lluís Companys es considera una línia pedagògica a consolidar, bàsica pel bon funcionament del centre educatiu

Els guanys ens el Centre en què es duu a terme l'Educació Emocional com a eina educativa de forma intencionada i sistemàtica són molt significatius.

Si realment es creu en la socialització com a mitjà per al desenvolupament personal de l'individu, hem d'afavorir des del nostre rol d'Educadors l'entesa i la comunicació entre els subjectes, l'Educació Emocional és l'eina que ens pot ajudar en aquest anhel de cultura de pau.

Educar Persones és el repte, i treballar en Educació Emocional un dels camins que ajuda a arribar-hi.

Pilar Balagué i Bertran

IES Lluís Companys.

pbalague@xtec.cat

Mestra, Llicenciada en Filosofia i Ciències de l'Educació. Titulada en Dansa Contemporània pel Conservatori Superior de Dansa de l'Institut del Teatre de Barcelona. Post-grau en Estratègies d'Ensenyament i d'Aprenentatge, UdG. Diploma d'Estudis Avançats en Avaluació Educativa UdG. Tecnòloga d'Intervenció Sociocomunitària. Llicència del Departament per l'Estudi dels alumnes Talentsos i Superdotats a l'ESO. Professora Especialista de Psicologia i Pedagogia de Secundària. Professora -Tutora de la Universidad Nacional de Educación a Distancia (UNED) a Girona, Facultat de Ciències de l'Educació i d'Educació Social.

Agraïments:

Claustre de professors de l'IES Lluís Companys de Tordera, especialment a l'Equip Directiu (Joan Garcia Coordinador Pedagògic i Àngel Pous Director) i a Eulàlia Moral (Departament d'Orientació Psicopedagògica).

ANNEX 1.-

Crèdit de Competències bàsiques en comunicació i habilitats socials. Eduquem persones, a l'ESO, 2007

<p>Fitxa Tècnica. (1997-2007). <i>Competències bàsiques i habilitats socials. Eduquem persones.</i> Inici en el curs 2000-01, a partir d'experiències prèvies en crèdits variables (1997-98)</p>	
Organització i Continguts	Crèdit de lliure configuració La comunicació, l'autonomia personal i la convivència
Professionals	Impartit pel Departament d'Orientació psicopedagògica (per les Professores Especialistes en Pedagogia i Psicologia.)
Temporalització: ESO	<p>Alumnes ESO:Primer cicle (2h/setmana)-Segon cicle (3h/ setmana) A alumnes de segon cicle d'ESO (tot el grup classe de 3r i de 4r en el curs escolar, 3h/setmanals, en la franja horària de crèdits variables, suport a l'acció tutorial i contingut curricular en Educació Emocional). En els grups en que no és possible ofertar-lo, es du a terme una selecció compactada dels continguts essencials, en les sessions de tutoria.</p> <p>Treball de continguts de Competències bàsiques de comunicació, d'Educació Emocional i en Valors, per a la millora de la competència personal i social de l'individu, creant una situació emocionalment satisfactòria en què l'alumne es sent protagonista de seu aprenentatge.</p> <p>Eixos:</p> <p>1.- La Llengua com a eina de comunicació (Competències bàsiques de comunicació i llenguatge). El sentit crític i la creativitat. Altres llenguatges.</p> <p>2.- Aprendre a aprendre.- Estratègies per a ser eficients en l'aprenentatge(Habilitats d'aprendre a aprendre, que es poden transferir). Competències bàsiques a nivell social.</p> <p>3.- Educació Emocional. La regulació de les emocions. El centrament, el control i gestió de les emocions, habilitats de relació i d'autoconeixement. Maneres de pensar eficients (sentit comú), la presa de decisions, la motivació, el respecte, el bon tracte i control de l'agressivitat i impulsivitat. El reforç positiu dels factors de protecció davant de la ingesta de substàncies tòxiques o models de conductes no saludables.</p> <p>4.- La convivència , els valors. La cohesió social. La importància de les relacions i de la socialització. El centre com a mediador social.</p>

<p>Centrat en la doble Finalitat de l'Educació: "El desenvolupament personal i la socialització positiva de l'individu".</p>	<p>Pretén formar persones autònomes, responsables i compromeses amb la tasca de l'aprenentatge, que sàpiguen estar i esforçar-se, desenvolupant d'estratègies d'aprenentatge i de convivència. Potenciant aprenentatges que puguin transferir a la seva manera d'actuar. És un crèdit de desenvolupament personal i socialitzador.</p> <p>Desenvolupar la comunicació, l'autonomia personal i la convivència de l'alumnat.</p> <p>Per fer front a la situació de desorientació d'una part de l'alumnat que hi ha centre, que mostra a vegades conductes agressives i conflictives, alumnat amb situacions molt complexes a nivell familiar i d'entorn social, manca de límits. A més de la creixent problemàtica d'iniciació de conductes contra la salut.</p>
<p>Objectius</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Assolir competències bàsiques de comunicació i d'aprendre a aprendre, ▪ La competència social. Habilitats de relació intrapersonal i interpersonal. ▪ Treballar el Talent i l'actitud de compromís amb la tasca. ▪ Aconseguir un tracte correcte i un bon comportament, a més de la implicació en la tasca d'aprendre per part de l'alumne.
<p>Organització de centre .</p>	<p>Pla d'Innovació i d'Autonomia de centre (PAC)</p> <p>Primer cicle: Transformació d'un crèdit variable en un crèdit amb tot el grup classe</p> <p>Segon cicle: Transformació d'un crèdit variable en un crèdit amb tot el grup classe 3r i 4r, paral·lelament en el curs que no s'està impartint el crèdit s'incrementa increment en 1h/setmanal les matèries instrumentals, que equival a un crèdit trimestral de llengua catalana, llengua castellana, matemàtiques al llarg del curs.</p> <p>Estalvi de professorat en la franja de crèdit variable que es destina a baixar ràtio en les matèries instrumentals, i altres si s'escau, fent desdoblaments, suport i/o essent dos professors a l'aula.</p>
<p><i>Curriculum:</i> Propi de l'especialitat del Professor Especialista en Psicologia i Pedagogia:</p>	<p>Competències bàsiques, de desenvolupament personal, de suport a l'Acció Tutorial i a la convivència en el centre. Orientació Estratègies de potenciació i desenvolupament de la intel·ligència intrapersonal i interpersonal.:</p> <p>Marc de la competència emocional:</p> <p>Treball de les emocions i d'autoconeixement: metacognició</p> <p>Treball de les intel·ligències intrapersonal i interpersonal: Ser assertiu</p> <p>Les habilitats. Les característiques de la persona emocionalment intel·ligent</p> <p>Les competències acadèmiques</p> <p>Tipus de pensament intel·ligent (causal, conseqüència, alternatiu, de mitjans-fi i de prospectiva)</p> <p>La maduresa personal</p> <p>Treball de convivència i integració a la societat (Cercar feina i aproximació al món laboral o dels estudis). Aproximació al món</p>

	<p>laboral</p> <p>Centrat en:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Competències bàsiques a nivell de llenguatge. <ul style="list-style-type: none"> - El diàleg i la correcció en el llenguatge - La diversitat de llenguatges. - La premsa i els mitjans de comunicació com a punt de realitat. La crítica - La creativitat - Competència social, les habilitats socials. El conflicte com oportunitat d'aprenentatge. <ul style="list-style-type: none"> - Els estadis de desenvolupament moral. Educar en els valors - L'empatia, l'assertivitat, la resiliència - Estratègies d'afrontació i de resolució de conflictes, La negociació, la mediació, el compromís social. - Dinàmiques de grup. - La valoració de l'entorn (l'apreci i els vincles) – família-entorn social proper. <p>Competències bàsiques de desenvolupament personal</p> <ul style="list-style-type: none"> - Creixement moral <ul style="list-style-type: none"> Habilitats, hàbits i estratègies d'aprendre a aprendre. Orientació (personal, acadèmica i vocacional) Treball actitudinal (saber escoltar, atenció, memorització, expressió, control de la impulsivitat i la impaciència) La presa de decisions conscient Motivació. Automotivació Autoavaluació Actitud positives: Millora de l'autoestima i generació de confiança en si mateix. Coneixement de les emocions i els sentiments. Gestió i control. El canvi significatiu, l'autoregulació La consideració als altres Cultura de l'esforç. Compromís amb la tasca. Pensament creatiu - Habilitats acadèmiques <ul style="list-style-type: none"> La metacognició El control i la regulació de l'aprenentatge La responsabilitat Compromís amb la tasca Hàbits i habilitats per l'aprenentatge.
<p>Contingut curricular</p>	<ul style="list-style-type: none"> - La comunicació com a competència bàsica. Comprensió i expressió, oral i escrita, la creativitat artística i la imatge com a llenguatge, el llenguatge corporal. L'actualitat com a punt i referent de realitat contextual, la crítica al mitjans de comunicació (Aparici, 2003). - Les habilitats socials, la mediació, el diàleg com a eina educativa (Segura, 2000). El creixement moral, els dilemes com a eina de reflexió (Kohlberg, 1984). Els valors (Terricabras, 2002), (Cardús, 2000).

	<ul style="list-style-type: none"> - La creativitat i el pensament divergent per la resolució de conflictes, la intel·ligència com autogovern mental (Stenberg, 1989). El pensament creatiu (De Bono, 1992). - Estratègies d'Intel·ligència emocional (Goleman, 1996). Educació Emocional (Bisquerra, 2000). Intel·ligències Múltiples (Gardner, 1995) - La motivació (Tapia, 1994). - El modelament i les estratègies d'ensenyament-aprenentatge (M.Luisa Pérez 1994), els estils d'aprenentatge (Riart, 2003). Tècniques cognitives (Novak, 1978). - El treball cooperatiu (Ainscow, 1995).
Relacionat amb el Pla d'Acció Tutorial.	<ul style="list-style-type: none"> - Suport a l'acció Tutorial i a la Millora del rendiment acadèmic. L'Orientació com a eina de motivació, el crèdit s'ha emmarcat dins d'un Pla d'Orientació de centre (personal, acadèmica i vocacional) per a tot l'alumnat. - La formació s'orienta a afavorir la reflexió sobre el propi procés d'autoconeixement i d'aprenentatge. - En afavorir la capacitat de la presa de decisions per tendir l'autonomia , la reflexió i la regulació de la persona. - El centre Acollidor (pla de benvinguda i d'acollida). Treball sistemàtic sobre el bon tracte. La convivència la base per poder incidir en educació.
Eixos procedimentals	<p>L'alumne ha d'adquirir la informació L'ha d'interpretar L' ha d'analitzar i fer-ne inferències Comprendre i explicitar. Controlar les emocions i regular-les. Crear Considerar a les altres persones</p>
Metodologia i recursos. Varietat de situacions docents: - Lectures - Reflexió - Diàleg -Explicació-Argumentació - Us de suports en imatges-Films - Escrivim i il·lustrem - Creació de	<p>Explicació . Diàleg. Dilemes morals. Debat i el debat cognitiu. Argumentacions i raonaments. Temps dedicat a pensar Coneixement de les emocions i sentiments Dinàmiques de grups Execució de tasques. Pràctiques guiades El modelament La mediació La interrogació guiada El treball cooperatiu i l'ensenyament recíproc. Construcció de pensaments, idees, textos, en equip de forma cooperativa L'anàlisi metacognitiu. L'autointerrogació Tècniques de retroalimentació positiva. El professor com a educador estratègic: Coherència, compromís, gratuïtat, acceptació Desenvolupament de la creativitat Utilització dels mitjans de comunicació com a punt de realitat. L'ús de la premsa L'ús de la publicitat</p>

<p>missatges</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fem ràdio - <p>Aprentatge de nous codis.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Simulacions - Resolució de conflictes - Disseny de projectes - Execució i avaluació de projectes 	<p>L'ús del cinema</p> <p>L'ús de la literatura (novel·les, poesia)</p> <p>La presa de decisions contextualitzada</p> <p>Negociació de solucions</p> <p>Connexió personal</p> <p>Anàlisi situacional i atribució causal</p> <p>Disminució del control i suport de l'activitat per part del professor.</p> <p>Utilització de recursos externs- Pla educatiu d'entorn.</p>
<p>Avaluació. Diversificada</p>	<p>Autoavaluació.</p> <p>Presentació de treballs i execució de tasques. Contínua (inicial, processal i sumativa). Criterial, en funció de l'adequació individual de cada individu.</p>
<p>Actitud del professor.</p> <p>Format en Educació Emocional i competències socials.</p>	<p>Modelament . Ser conscient de la comunicació. Mostrar límits. Tacte exquisit a l'alumnat</p> <p>Autodomini. Paciència. Ser conscient del seus actes. Control de la pròpia pertorbació . Gestió</p> <p>Seguiment personalitzat de la conducta</p> <p>Observació sistemàtica</p> <p>Dotar del temps per pensar</p> <p>Mostrar acceptació i reconeixement. Reforç positiu, Modificació conductual.</p> <p>Definir els sentiments i emocions</p> <p>Ajudar a organitzar-se mostrant models i pautes</p> <p>Mostrar com actuar en la resolució del conflicte. Modelament.</p> <p>Acceptar, aplaudir, motivar, generar confiança i corregir</p> <p>Bon humor, afecte, actitud de compartir i d' escolta.</p> <p>Potenciar el pensament creatiu</p>
<p>Docent Estratega</p>	<p>Compren la necessitat d'ensenyar estratègies</p> <p>Presenta l'estratègia</p> <p>Organitza i complementa els aprenentatge significatius</p> <p>Interpreta la situació d'aprenentatge</p> <p>Proporciona instruments i anàlisi de la situació d'aprenentatge</p> <p>Pren decisions en situacions educatives interactives</p> <p>Compren i analitza les estratègies dels alumnes</p> <p>Orienta a l'alumne en el seu procés</p> <p>Potencia l'acte creatiu, les interrelacions, l' expressió.</p>
<p>Procediment</p>	<p>Procés organitzat i intencionat, sistematitzat.</p> <p>Flexibilitat (organitzativa, d'activitats, de materials , de situacions educatives)</p> <p>Treball diferenciat en funció de la diversitat.</p>
<p>Paradigmes. Tots els alumnes</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Models Constructivistes de l'Aprenentatge (Gallifa,1990). <p>En aquest procés es resalta la importància de la mediació pedagògica per aprendre a aprendre (Feuerstein, 1980), per a que</p>

<p>poden arribar a aconseguir uns objectius propis en funció de les seves possibilitats, si se'ls facilitat el temps i els recursos necessaris per a pensar, es considerin els diferents estils d'aprenentatge i per potenciar la modificabilitat cognitiva</p>	<p>l'alumne pugui créixer en la zona de desenvolupament proper (Vigosky, 1979). La Teoria Constructivista destaca la importància de construir l'alumne els propis aprenentatges (Piaget, 1970), i que desenvolupi l'aprenentatge significatiu (Ausubel, 1973); l'aprenentatge social (Bandura, 1988) i l'assimilació (Ausubel, Hanesian, Novak, 1978), el desenvolupament dels suports i estratègies necessaris per al desenvolupament cognitiu (Bruner, 1984). El creixement moral (Kohlberg, 1984). La Teoria Triàrquica de la Intel·ligència especifica que la capacitat intel·lectual és millorable (Stenberg, 1986).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Model d'Intel·ligència Emocional (Goleman, 1998), que concreta en l'Enfoc de l'Educació Emocional (Bisquerra,2000), (Marina, 1996). Teoria que es centra en desenvolupar la intel·ligència interpersonal i intrapersonal, Intel·ligències múltiples (Gardner 1995). Tracta del control emocional per a ser persona, es basa en cinc competències emocionals fonamentals: l'autocontrol, la confiabilitat (honradesa), la integritat, l'adaptabilitat, la innovació (Goleman, 1996).
<p>Recursos</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Articles de premsa, Algoritmes, Dites, Pensaments. Novel·la, Poesia... - Suport visual. Fotografies .Pel·lícules: Dossier que s' elabora pera cada pel·lícula . - Internet - La música que escolten... <p>Recursos externs:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Activitats amb l'entorn, Xerrades d'exalumnes, Biblioteca, Ràdio, Llar d'avis, Inserció laboral... - Debat i diàleg
<p>Treball de l'alumnat</p>	<p>Es treballa de forma Individual i en Treball en equip. Es potencia el treball cooperatiu.</p>
<p>Valoració: Incideix en alumnes, i professorat.</p>	<p>El crèdit és un dels recursos que s'ha mostrat més efectiu per atendre la diversitat, integrant alumnes; s'atén a un ampli col·lectiu d'alumnes i els qui presenten més dificultats en l'aprenentatge.</p> <p>Ha millorat significativament l'actitud els alumnes, ha disminuït la conflictivitat dels alumnes, ha millorat el clima de convivència en el centre i la tranquil·litat que s'ha generat ha incidit en el professorat i el seu grau de satisfacció; l'alumnat ha augmentat també el grau de satisfacció i de pertinença a la Institució, s'ha reduït l'absentisme, s'ha incrementat la motivació, el compromís de treball i el rendiment acadèmic. Aquest crèdit actua directament en el tema de la disciplina, essent un element de prevenció i de contenció. A casa han millorat les relacions amb la família i ha canviat el tracte.</p>
<p>Valoracions manifestades</p>	<p>Augment de les habilitats socials i les relacions interpersonals satisfactòries</p>

pels alumnes:	Possibilitat de pensar. Disminució de pensaments autodestructius Millora de l'autoestima Disminució de l'agressivitat Millora del rendiment acadèmic Disminució de consums i desordres Millor adaptació escolar Disminució de l'absentisme Descens de l'ansietat i estrés Millora de la resistència a la frustració Control de la impulsivitat Increment de la utilització de recursos propis Presa de consciència de la gestió i control d'emocions i sentiments. Resolució de conflictes. Creació
Conclusió	<p>El crèdit ajuda a capacitar a l'alumnat a:</p> <p>Aprendre a pensar i a decidir per a ser els qui assumeixin la responsabilitat del seu aprenentatge i de la seva vida. Ser autònoms i madurs. A comunicar-se a través del llenguatge i ser bons comunicadors.</p> <p>Pensar, comunicar-se i actuar responsablement.</p> <p>Aprendre a regular les seves emocions i a socialitzar-se.</p> <p>A SER PERSONA I CIUTADÀ.</p>

BIBLIOGRAFIA.

- APARICI, R. (2003). Comunicación Educativa en la sociedad de la Información. UNED. Madrid.
- BISQUERRA, R. (2000). La Educación Emocional y el bienestar. Ed. Copraxis. Barcelona.
- CARDUS, S. (2000). El desconcert de l'educació. Ed. La Campana. Barcelona.
- CARPENA, A. (2001). Educació socioemocional primària. Ed. Eumo. VIC
- CASTELLÓ, A., MARTINEZ, M. (1999) Alumnat excepcionalment dotat intel·lectualment. Departament d'Ensenyament. Barcelona.
- DE BONO, E. (1988). Seis sombreros para pensar. Ed. Granica. Barcelona.
- DE BONO, E. (1992). El pensamiento creativo. Ed. Paidós. Barcelona.
- DELORS, J. (1996) La educación encierra un tesoro. Ed. Santillana. UNESCO. Madrid.
- GALLIFA, J. (1990). Models cognitius de l'aprenentatge. Ed. Raima. Barcelona.
- GOLEMAN, D. (1996). La intel·ligència emocional. Ed. Kairós. Barcelona.
- GROP (1998) La inteligencia Emocional. Ed. Pràxis. Barcelona.
- SEGURA, M. (2000). Programa de Competència Emocional y Social. Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya. Barcelona.
- STERNBERG, R. (1998). Inteligencia exitosa. Ed. Paidós. Barcelona.
- TAPIA, J.A. (1994). Motivación y aprendizaje en el aula. Ed. Santillana. Madrid.
- TERRICABRAS, J.M.^a. (2002) I a tu, què t'importa?. Els valors. Ed. La Campana. Barcelona.
- TORRANCE, E.P. (1969) Orientación del talento creativo. Ed. Troquel. Buenos Aires.